Dosarul nr.1ra-377/17

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

28 februarie 2017 mun.Chişinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Preşedinte Nicolae Gordilă,
Judecători Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

judecînd, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana şi reprezentantul părții vătămate Stratii Vasile, în cauza penală în privința lui

Avdeev Vladimir xxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxx.

Termenul examinării cauzei:
1. Prima instanță: 11.09.2012 – 11.07.2013;
2. Instanța de apel: 01.10.2013 – 09.10.2015;
06.06.2016 – 09.11.2016;
3. Instanța de recurs: 12.01.2016 – 12.04.2016;
11.01.2017 – 28.02.2017.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 11 iulie 2013, Avdeev Vladimir a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art.191 alin.(4) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Avdeev Vladimir în beneficiul Asociației de cetățeni de locuințe private nr.47/31 prejudiciul material în mărime de 78048 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Avdeev Vladimir, între 11 martie 2008 şi 13 februarie 2011, fiind desemnat, prin hotărîrea adunării generale a Asociației de cetățeni de locuințe private nr.47/31 şi consemnat în Registrul de stat al întreprinderilor şi organizațiilor la 09.11.2007, în calitate de administrator, fiindu-i atribuite împuterniciri de a dispune, a administra şi a păstra mijloacele băneşti ale asociației, acționînd în mod intenționat şi urmărind scopul însuşirii ilegale a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea sa, cu folosirea situației de serviciu, ilegal a însuşit banii de la APLP nr.47/31, destinați pentru efectuarea lucrărilor de reparație a blocului locativ, în sumă de 78048 lei, cauzîndu-i părții vătămate prejudiciu material în proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul V.Avdeev, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat, invocînd că lipseşte componența de infracțiune; - nu este probat faptul însuşirii averii străine prin delapidare; - instanța a apreciat arbitrar probele, instanța nu a indicat concret data, locul, mijloacele şi modul săvîrşirii infracțiunii şi consecințele ei, caracterul vinovăției, motivele şi semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către inculpat, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărîri,

prin care Avdeev Vladimir a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art.191 alin.(2) lit.c) şi d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 3 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani. S-a încasat de la Avdeev Vladimir în beneficiul APLP nr.47/31 prejudiciul material în mărime de 37275,53 de lei.

Instanța de apel a constatat că inculpatul Avdeev Vladimir, în perioada 11 martie 2008 – 13 februarie 2011, fiind desemnat, prin hotărîrea adunării generale a Asociației de cetățeni de locuințe private nr.47/31 şi consemnat în Registrul de stat al întreprinderilor şi organizațiilor la 09.11.2007, în calitate de administrator, fiindu-i atribuite împuterniciri de a dispune, a administra şi a păstra mijloacele băneşti ale asociației, acționînd în mod intenționat şi urmărind scopul însuşirii ilegale a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea sa, cu folosirea situației de serviciu, ilegal a însuşit banii de la APLP nr.47/31, destinați pentru efectuarea lucrărilor de reparație a blocului locativ, în sumă de 37275,53 lei, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material în proporții considerabile.

În acest sens, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor art.26-27 şi 93-101 Cod de procedură penală, soluția de condamnare a inculpatului în baza art.191 alin.(4) Cod penal, fiind neîntemeiată şi contrară bazei probante.

Astfel, în temeiul art.101 Cod de procedură penală, cercetînd probele administrate de organul de urmărire penală şi examinate în prima instanță, precum şi probele administrate şi verificate în şedința instanței de apel, instanța a indicat că, vinovăția inculpatului se confirmă prin: declarațiile reprezentantului părții vătămate V.Stratii, ale expertului G.Frunza, ale martorilor V.Strelnicov, G.Postolachi, V.Caplun, S.Gorodinschi, N.Cuhtițchii, V.Rîbac, F.Dascal şi materialele cauzei - procesele-verbale de cercetare a casei de locuit din str.Cearupin 5a, mun.Bălți, de confruntare dintre martorul F.Dascal şi inculpatul V.Avdeev; devizul de cheltuieli la reparația casei de locuit din str.Cearupin 5 A, mun.Bălți; rezultatul reviziei economico-financiare tematice din 21.07.2011; certificatul eliberat de BC „FincomBank” nr.821 din 21.09.2011; raportul de expertiză al Camerei de comerț şi industrie, filiala Bălți nr.0364827 din 18.11.2014, a constatat că V.Avdeev este vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(2) lit.c) şi d) Cod penal.

În contextul celor expuse, instanța de apel a considerat oportun să încaseze din contului lui V.Avdeev în beneficiul APLP nr.47/31, prejudiciul material cauzat în mărime de 37275,53 de lei.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) şi 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; - faptei săvîrşite i s-a dat o încadrare juridică greşită; - instanța de apel eronat a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art.191 alin.(4) în cele ale alin.(2) lit.c) şi d) Cod penal pe baza aceloraşi probe prezentate de către acuzare în instanța de fond; - nu a dat deplină eficiență prevederilor art.417 alin.(1) pct.8), 95 alin.(1), 100 alin.(4) Cod de procedură penală; - a apreciat eronat şi arbitrar probele şi circumstanțele cauzei; - a calculat eronat mărimea prejudiciului material;

- reprezentantul părții vătămate V.Stratii care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) alin.(6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a apreciat eronat şi arbitrar probele cauzei.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2016, recursurile ordinare declarate de către procuror şi reprezentantul părții vătămate V.Stratii au fost admise, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel, contrar prevederilor art.101 şi 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția fără a lua în considerație toate probele administrate la cauza penală, şi anume declarațiile martorului G.Postolachi, ale expertului G.Frunza, precum şi ale reprezentantului părții vătămate V.Stratii; - nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei relatate de aceştia; - la cererea ultimului de a efectua o expertiză repetată în construcții, instanța de apel a dispus admiterea cererii şi anexarea acesteia la materialele cauzei penale însă, contrar prevederilor art.144 Cod de procedură penală, nu a emis vreo încheiere sub formă de document aparte, fiind comisă astfel, o eroare de drept ce nu poate fi reparată de instanța de recurs; - a ignorat faptul că prin raportul de expertiză nr.0364827 din 18.11.2014, nu au fost divizate lucrările efectuate de către V.Avdeev ca administrator şi cele efectuate de către locatari; nu a fost stabilit cînd au fost efectuate respectivele lucrările şi de către cine.

În consecință, instanța de recurs a apreciat că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, apelul declarat de către inculpat a fost admis, casată sentința şi pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care V.Avdeev a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, pe motiv că fapta nu întruneşte elementele infracțiunii. Asupra acțiunii civile, instanța de apel nu s-a pronunțat.

Instanța de apel a indicat că, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității şi veridicității ei, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, conform art.101 Cod de procedură penală, a constatat că nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate inculpatului V.Avdeev, prima instanță dînd o apreciere unilaterală probelor prezentate şi cercetate în cadrul şedinței judiciare, astfel, pronunțînd o sentință de condamnare, or, probele acumulate, care au fost prezentate şi cercetate în prima instanță, confirmă faptul efectuării de către inculpat a unor lucrări de reparație a blocului locativ din mun.Bălți şi nicio probă nu demonstrează faptul însuşirii de către acesta a banilor în sumă de 78048 lei.

Potrivit alegațiilor instanței de apel, această poziție se confirmă inclusiv prin recipisa semnată de către V.Avdeev şi V.Rîbac la data de 08.08.2008; actul lucrărilor executate din 12.03.2009; răspunsul directorului SA „Red-Nord”, V.Revenco nr.1211 din 12.10.2012; declarațiile martorilor N.Ciobanu, N.Cuhtițchi, V.Strelincov, S.Gorodinscaia, A.Matriuc, V.Rîbac; concluziile raportului de expertiză nr.0364827 din 18.11.2014.

Complementar, instanța a indicat că reprezentantul părții vătămate V.Stratii este de acord cu faptul că V.Avdeev nu a însuşit suma de 78000 de lei, luînd în considerare volumul de lucrări efectuate de către locatari şi suma cheltuită pentru procurarea materialelor de construcție în mărime de 20000 de lei, precum şi unele sume achitate pentru lucrările efectuate.

Consecvent, instanța de apel ținînd cont de ansamblul probelor administrate în prezenta cauză penală a indicat că instanța nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decît interesele legii. La fel, instanța nu trebuie să fie predispusă să accepte concluziile date de organul de urmărire penală date în defavoarea inculpatului sau să înceapă de la ideea preconcepută, că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii.

Astfel, a considerat eronată concluzia primei instanţe potrivit căreia inculpatul a săvîrşit infracţiunea de însuşire ilegală a bunurilor altei persoanei, încredinţate în administrarea lui, cu cauzarea de daune în proporţii mari, în sumă de 78048 lei şi cu folosirea situaţiei de serviciu, elementele infracţiunii prevăzute de art.191 alin.(4) Cod penal, nefiind probate.

8. Împotriva deciziei instanţei de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menţinerea sentinţei, pe motiv că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia; - instanţa de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei; - nu a dat deplină eficienţă prevederilor art.417 alin.(1) pct.8), 95 alin.(1), 100 alin.(4) Cod de procedură penală; - a apreciat eronat şi arbitrar probele şi circumstanţele cauzei; - vinovăţia lui V.Avdeev este pe deplin dovedită prin materialul probator administrat la cauza penală – rezultatul reviziei economico-financiară tematică, devizul de cheltuieli la reparaţia casei de locuit, certificatul de la bancă, procesele-verbale de cercetare la faţa locului, de confruntare între părţi; instanţa în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul şedinţei de judecată; probele prezentate de acuzare cert dovedesc vinovăţia inculpatului, iar instanţa de apel eronat a conchis că nu a fost demonstrată intenţia inculpatului în delapidarea averii străine.

- reprezentantul părţii vătămate V.Stratii care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menţinerea sentinţei, pe motiv că instanţa de apel a apreciat eronat şi arbitrar probele cauzei; - instanţa nu a dat apreciere declaraţiilor: martorilor G.Postolachi, care a confirmat că inculpatul a primit suma de 95000 lei pentru necesităţile de reparaţie a casei şi V.Caplun, care a comunicat că reparaţia a fost efectuată din banii locatarilor, dar nu din banii primiţi de către inculpat; - a inculpatului, care a recunoscut că banii primiţi în administrare i-a cheltuit pentru reparaţie, pentru achitarea serviciilor persoanelor care făceau reparaţia, însă careva probe în confirmarea acestor cheltuieli nu a prezentat.

9. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei şi motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanţei de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond şi de apel în cazul cînd instanţa de apel nu s-a pronunţat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanţa a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluţia instanţei.

În conformitate cu prevederile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, judecînd apelul, instanţa de apel este obligată să verifice legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din dosar şi oricăror noi probe prezentate instanţei de apel. Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanţei de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt şi de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum şi motivele adoptării soluţiei date.

Consecvent, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanţa de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părţile în egală măsură şi să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În speţă, Colegiul penal sesizează că instanţa de apel, rejudecînd apelul, nu a dat apreciere tuturor probelor.

Astfel, deşi instanţa de apel, în procesul-verbal al şedinţei de judecată din 12.10.2016, a consemnat declaraţiile inculpatului, a tuturor martorilor audiaţi în prima instanţă, a reprezentantului părţii vătămate V.Statii, inclusiv a unui şir de acte ale cauzei, acestea nu-şi găsesc reflectare în decizie, instanţa neexpunîndu-se asupra acestora, şi anume asupra declaraţiilor martorilor F.Dascal, V.Culaev, V.Vasilieva, E.Baibulatova, A.Grebenicova, G.Postolachi, V.Caplun (f.d.118-122 v.3). Anume prin declaraţiile acestor martori, în opinia recurenţilor, se confirmă faptul delapidării mijloacelor băneşti de către inculpat.

Totodată, instanţa de apel a consemnat declaraţiile inculpatului V.Avdeev şi a reprezentantului părţii vătămate V.Statii în procesul-verbal al şedinţei de judecată, contrar prevederilor art.337 Cod de procedură penală, care stipulează că declaraţiile inculpatului, părţii vătămate şi ale martorilor în şedinţa de judecată se consemnează în scris de grefier ca documente separate care se anexează la procesul-verbal. Dacă persoana care a depus declaraţia confirmă conţinutul ei, o semnează pe fiecare pagină şi la sfîrşit. Declaraţia scrisă se semnează de preşedintele şedinţei şi de grefier, precum şi de interpret în cazul în care acesta a participat la declaraţie.

Instanţa de apel în decizie a indicat că prin cercetarea probelor prezentate este cert stabilit că la blocul locativ au fost efectuate lucrări de reparaţie, o parte fiind acoperită din contul locatarilor, alta din banii acordaţi de ACLP, însă suma exactă, folosită pentru reparaţie, nu a fost posibil de stabilit, pe cînd în materialele cauzei există raportul de expertiză nr.0364827 din 18.11.2014, prin care s-a constatat că costul lucrărilor de construcţie la bunul imobil situat în mun.Bălţi, str.Ciarupin 5 „a”, constituie 40772,47 lei. Instanţa deşi, în decizie, a făcut trimitere la acest raport, nu i-a dat nici o apreciere în coraport cu învinuirea înaintată inculpatului.

La fel, instanţa de recurs sesizează că, prin sentinţa din 11.07.2013, V.Avdeev a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art.191 alin.(4) Cod penal, sentinţă ce a fost contestată de către inculpat, care a solicitat achitarea sa. Instanţa de apel a admis apelul, a casat sentinţa şi a pronunţat o nouă hotărîre, prin care V.Avdeev a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art.191 alin.(2) lit.c) şi d) Cod penal, decizie ce nu a fost contestată de către acesta, ci doar de către procuror şi reprezentantul părţii vătămate V.Stratii.

Examinînd recursurile, prin decizia din 12.04.2016, instanţa de recurs a casat decizia instanţei de apel, dispunînd rejudecarea cauzei, indicînd că instanţa de apel, contrar prevederilor art.101 şi 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluţia fără a lua în consideraţie toate probele administrate la cauza penală, şi anume declaraţiile martorului G.Postolachi, ale expertului G.Frunza şi ale reprezentantului părţii vătămate V.Stratii, şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele cauzei relatate de aceştia.

Astfel, rejudecînd cauza, şi pronunţînd o hotărîre de achitare a inculpatului, pe motiv că fapta lui nu întruneşte elementele infracţiunii, instanţa de apel a omis prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală şi nu a ţinut cont de indicaţiile instanţei de recurs.

Colegiul penal precizează că potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanţa de rejudecare, indicaţiile instanţei de recurs sînt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămîne cea care a existat la soluţionarea recursului.

Astfel, Colegiul penal consideră că instanţa de apel nu a pătruns în esenţa problemei de fapt şi de drept, nu a făcut o analiză corespunzătoare asupra cumulului probelor prezentate de părţi, fără a elucida faptele importante pentru soluţionarea justă şi promptă a cauzei date.

Procedînd în asemenea mod, instanţa nu a acordat deplină eficienţă prevederilor art.414 alin.(2) şi 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori

judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre neîntemeiată şi nemotivată, prematur ajungînd la concluzia de achitare a inculpatului.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că instanța de apel la judecarea apelului a comis eroarea de drept, prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece hotărîrea atacată nu cuprinde motivele prin care se întemeiază soluția adoptată, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată şi dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Prin urmare, recursurile ordinare declarate de către procuror şi reprezentantul părții vătămate V.Statii urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel şi dispunerea rejudecării cauzei în aceeaşi instanță, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea şi temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel şi recurs, să respecte prevederile art.394, 414 Cod de procedură penală şi, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată şi motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana şi reprezentantul părții vătămate Stratii Vasile, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui Avdeev Vladimir şi dispune rejudecarea cauzei în aceiaşi instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 28 martie 2017.

Preşedinte	Nicolae Gordilă
Judecători	Elena Covalenco
	Iurie Diaconu
	Liliana Catan
	Ion Guzun